

APEL PUBLIC

al organizațiilor pentru drepturile omului privind menținerea competenței exclusive a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în urmărirea penală a infracțiunilor de tortură

Adresat:

Parlamentului Republicii Moldova, Comisiei juridice, numiri și imunități, Comisiei drepturile omului și relații interetnice, Comisiei pentru securitate națională, apărare și ordine publică, Comisiei pentru integrare europeană, Ministerului Justiției, Procuraturii Generale, Consiliului Superior al Procurorilor, Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Oficiului Avocatului Poporului, partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova.

I. Obiectul apelului

Organizațiile semnatare se adresează autorităților competente în legătură cu proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative privind fortificarea mecanismelor de combatere a corupției, a criminalității financiare și criminalității organizate, înregistrat la Parlamentul Republicii Moldova cu nr. 148 din 6 mai 2026, având număr unic la Ministerul Justiției 281/MJ/2026. Apelul vizează două intervenții normative interconectate prin care competența urmăririi penale a celor mai grave forme de tortură este retrasă de la structura specializată cu acoperire națională și transferată procuraturilor teritoriale.

Articolul III punctul 11 și punctul 13 din proiect abrogă articolul 270 alin. (1) pct. 5), precum și la 270² alin. (1) din Codul de procedură penală, prevede că, la punctul 2), textul „art. 166¹ alin. (3) și (4)” să fie exclus, iar punctul 4) să fie abrogat. Pe cale de consecință, infracțiunile prevăzute la art. 166¹ alin. (3) și (4) din Codul penal, respectiv formele agravate de tortură, sunt scoase din competența materială a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale. Concomitent, articolul IV al proiectului modifică art. 9 alineatul (5) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, substituind în dispoziție cuvintele „și a torturii” cu textul „precum și a altor infracțiuni date în competența sa” și excluzând, de la litera a), textul „infracțiunile de tortură”. Prin aceste două intervenții corelative, procuratura specializată își pierde statutul de structură competentă în materia combaterii torturii. **Modificarea propusă determină dezangajarea celei mai experimentate structuri specializate din sistemul Procuraturii de la investigarea celor mai grave forme de tortură, fapt de natură să compromită standardele constituționale și convenționale de investigare efectivă a acestor infracțiuni.**

II. Argumentare

1. Standardul anchetei efective consacrat prin art. 12 și art. 13 din Convenția împotriva torturii și prin jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului impune, în condițiile actuale, cerințe procedurale incompatibile cu repartizarea cauzelor de tortură la procuraturile teritoriale, ceea ce ar condiționa un regres al mecanismului de combatere a torturii.

Interzicerea torturii și a tratamentelor inumane sau degradante reprezintă o normă absolută, fără derogări sau excepții, consacrată în art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în art. 24 din Constituția Republicii Moldova. Articolul 12 din Convenția Națiunilor Unite împotriva torturii obligă statul parte să procedeze la o investigație imparțială ori de câte ori există motive întemeiate să se creadă că un act de tortură a fost săvârșit pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa, iar articolul 13 consacră dreptul oricărei persoane care pretinde că a fost supusă torturii la examinarea promptă și imparțială a cauzei sale¹. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a dezvoltat, în jurisprudența constantă privind Republica Moldova începând cu hotărârea *Corsacov c. Moldovei*², obligația procedurală pozitivă a statului de a desfășura o anchetă oficială efectivă atunci când o persoană formulează o pretenție credibilă de maltratare de către agenți ai statului. Această anchetă trebuie să întrunească, potrivit jurisprudenței consolidate a Curții, cerințele de independență ierarhică, instituțională și practică față de persoanele implicate, de imparțialitate, de promptitudine, de minuțiozitate și de control public adecvat. Atribuirea acestor cauze către procuraturile teritoriale, expuse interacțiunilor profesionale curente cu agenții bănuți, contravine în mod direct cerinței de independență ierarhică, instituțională și în special practică, astfel cum aceasta a fost dezvoltată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în șirul de cauze prin care Republica Moldova a fost condamnată pentru caracterul ineficient sau tardiv al anchetelor desfășurate în privința relexor tratamente³. **Modificarea propusă lipsește de substanță garanția procedurală a investigării independente a relexor tratamente comise de agenții publici, astfel cum este aceasta**

---

¹Convenția Națiunilor Unite împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la 10 decembrie 1984, art. 12 și art. 13, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 473 din 31 mai 1995. Articolul 12 obligă statul parte să procedeze la o investigație imparțială ori de câte ori există motive întemeiate să se creadă că un act de tortură a fost săvârșit pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa, iar articolul 13 consacră dreptul oricărei persoane care pretinde că a fost supusă torturii la examinarea promptă și imparțială a cauzei sale de către autoritățile competente.

²Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *Corsacov c. Moldovei*, cererea nr. 18944/02, hotărâre din 4 aprilie 2006, prima cauză prin care Republica Moldova a fost condamnată pentru încălcarea aspectului procedural al art. 3 din Convenție, Curtea reținând caracterul superficial al anchetei și absența unei aprecieri serioase a probelor.

³Vezi, între altele, *Pruneanu c. Moldovei*, cererea nr. 6888/03, hotărâre din 16 ianuarie 2007, *Colibaba c. Moldovei*, cererea nr. 29089/06, hotărâre din 23 octombrie 2007, *Levinta c. Moldovei*, cererea nr. 17332/03, hotărâre din 16 decembrie 2008, și *Gurgurov c. Moldovei*, cererea nr. 7045/08, hotărâre din 16 iunie 2009, prin care Curtea a sancționat în mod repetat caracterul ineficient, lipsit de independență sau tardiv al anchetelor desfășurate de autoritățile naționale în privința plângerilor de rele tratamente formulate împotriva agenților statului.

consacrată prin art. 12 și art. 13 din Convenția împotriva torturii și prin jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului privind Republica Moldova.

2. Specificul subiectului activ al infracțiunii de tortură determină incompatibilitatea structurală a competenței teritoriale cu cerința de imparțialitate obiectivă.

Potrivit art. 166¹ alin. (1) și alin. (3) din Codul penal, subiectul activ al infracțiunii este o persoană publică, o persoană care exercită de facto atribuțiile unei autorități publice ori orice altă persoană care acționează cu titlu oficial sau cu consimțământul expres ori tacit al unei asemenea persoane. În practica națională, autorii sunt, cu precădere, angajați al Poliției, sau al Administrației Naționale a Penitenciarelor, ofițeri de urmărire penală sau alte persoane cu funcție de demnitate publică, având atribuții pe raza teritorială unde își desfășoară activitatea procuratura competentă potrivit modificării propuse. Procurorii din procuraturile teritoriale colaborează zilnic, în exercitarea atribuțiilor lor curente, cu aceleași subdiviziuni de poliție și cu aceleași persoane care, în ipoteza acestui proiect, ar urma să fie cercetate penal de către ei pentru infracțiuni de tortură. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în mod repetat că independența anchetei se apreciază nu doar sub aspect ierarhic, ci și instituțional și practic, astfel încât absența oricărei conexiuni operative între anchetator și persoana cercetată să fie verificabilă în mod obiectiv. **Plasarea urmăririi penale în sarcina procurorilor care întrețin raporturi profesionale curente cu autorii potențiali ai infracțiunii de tortură generează un viciu structural de imparțialitate obiectivă, susceptibil să atragă, prin sine, condamnarea Republicii Moldova pentru încălcarea aspectului procedural al art. 3 din Convenție.**

3. Caracterul intrinsec complex al cauzelor de tortură contrazice motivarea autorului proiectului, potrivit căreia aceste fapte ar fi lipsite de complexitate.

Nota de fundamentare a proiectului afirmă că faptele prevăzute la art. 166¹ alin. (3) și (4) din Codul penal nu presupun investigații de o complexitate sporită, utilizarea extinsă a măsurilor speciale de investigație sau mecanisme de cooperare interinstituțională specifice. Această afirmație contravine realității procesuale și standardelor internaționale aplicabile. Documentarea torturii necesită aplicarea Protocolului Istanbul, efectuarea de expertize medico-legale complexe care includ examinarea fizică și evaluarea psihologică a victimei, examinarea înregistrărilor video din locurile de detenție, reconstituirea cronologică a perioadei de privare de libertate, audierea în condiții de protecție a victimelor aflate adesea în continuare în custodia statului, identificarea coautorilor și a persoanelor care au acționat cu consimțământul tacit, precum și administrarea probei contrare prezumției de cauzalitate stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în privința persoanelor aflate în custodia

agenților statului⁴. Formele agravate prevăzute la alin. (4) implică verificarea unor circumstanțe calificative care includ pluralitatea de victime, pluralitatea de făptuitori, folosirea armei sau a instrumentelor speciale, exploatarea stării de vulnerabilitate a victimei, cauzarea decesului sau a sinuciderii acesteia. **Investigarea acestor fapte presupune un nivel de specializare metodologică, de resurse logistice și de cooperare interinstituțională disponibil exclusiv la nivelul Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale și al Secției combatere tortură din cadrul Procuraturii Generale.**

4. Argumentul descărcării de volum a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale este invalidat de datele oficiale ale Procuraturii Generale.

Potrivit Raportului anual al Procuraturii Generale pentru anul 2025, au fost înregistrate doar 10 procese penale privind tortura pe întreg teritoriul Republicii Moldova, alături de 278 cazuri raportate de tratament inuman și degradant (care nu sunt în competența PCCOCS)⁵. Un volum anual atât de redus de cauze nu poate justifica, sub aspectul economiei procedurale, transferul competenței către procuraturile teritoriale. Mai mult, redistribuirea acestor 10 cauze între cele peste 30 de procuraturi teritoriale conduce la fragmentarea practicii, la pierderea memoriei instituționale acumulate la nivelul procuraturii specializate și la imposibilitatea procurorilor teritoriali de a dezvolta o jurisprudență consistentă în privința unei infracțiuni rar întâlnite în practica fiecărei procuraturi luate individual. Argumentul potrivit căruia menținerea acestei competențe ar afecta specializarea funcțională a procuraturii este vădit disproporționat în raport cu numărul efectiv de cauze instrumentate. **Volumul redus de cauze nu degreveză Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, ci confirmă, dimpotrivă, necesitatea concentrării expertizei într-o structură unică, în absența căreia fiecare procuror teritorial ar urma să instrumenteze, în medie, mai puțin de o cauză la 4 ani.**

5. Modificarea propusă generează o inconsistență normativă internă a proiectului, întrucât articolul III punctul 11 menține competența exclusivă a procurorului pentru exercitarea urmăririi penale a infracțiunilor prevăzute la art. 166¹ din Codul penal, însă o repartizează exclusiv procuraturilor teritoriale.

Articolul III punctul 11 din proiect modifică articolul 270 alineatul (1) din Codul de procedură penală și prevede expres, la punctul 5) în redacția nouă, că procurorul exercită urmărirea penală pentru infracțiunile prevăzute la art. 166¹ și 349¹ din Codul penal nr. 985/2002. Legiuitorul

---

⁴Protocolul Istanbul, *Manualul privind investigarea și documentarea efectivă a torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante*, versiunea revizuită 2022, Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, capitolele III și IV privind cerințele de calificare specializată a anchetatorilor.

⁵Raportul anual al Procuraturii Generale a Republicii Moldova pentru anul 2025, reține înregistrarea a 10 procese penale privind tortura (competența PCCOCS) și a 306 privind tratament inuman și degradant.

recunoaște, prin urmare, în mod expres, că natura specifică a infracțiunii de tortură reclamă urmărirea penală exclusiv de către procuror, fără implicarea organelor de urmărire penală. Această recunoaștere reflectă consacrarea constantă a principiului potrivit căruia ancheta nu poate fi încredințată instituțiilor cu care autorul faptei se află în raporturi de subordonare, colaborare sau apartenență. Cu toate acestea, prin excluderea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale operată la articolul III punctul 13 și la articolul IV, proiectul transferă această competență către structurile teritoriale care, în mod inerent, întrețin raporturi instituționale și operative apropiate cu organele de aplicare a legii din raza lor de activitate. **Proiectul preia o garanție instituțională consacrată la nivelul art. 270 din Codul de procedură penală și o golește de conținut prin redistribuirea competenței teritoriale, generând o contradicție internă incompatibilă cu principiul coerenței normative.**

6. Practica judecătorească din ultimul deceniu confirmă o stare persistentă de impunitate, incompatibilă cu orice slăbire a actualului mecanism de specializare.

Studiul Centrului de Resurse Juridice din Moldova privind judecarea și sancționarea torturii și a relelor tratamente, elaborat în decembrie 2022 pe baza analizei a 71 de hotărâri irevocabile ale Curții Supreme de Justiție pronunțate între iulie 2013 și februarie 2022, vizând 102 persoane acuzate, relevă date statistice care confirmă caracterul sistemic al impunității⁶. Rata medie a achitărilor în primă instanță, în cauzele de tortură și rele tratamente, este de 50 la sută, valoare de aproximativ 15 ori mai mare decât rata medie a achitărilor în sistemul de justiție al Republicii Moldova, situată sub 3 la sută. Din cele 102 persoane analizate, doar 20 au ispășit efectiv pedeapsa închisorii, ceea ce confirmă caracterul redus al condamnărilor reale. Durata medie a judecării unei cauze de tortură în toate cele trei grade de jurisdicție este de șase ani, durată de aproximativ 4,5 ori mai mare decât durata medie a unei cauze penale în Republica Moldova. Datele Procuraturii Generale, prelucrate de Centrul de Resurse Juridice din Moldova, indică faptul că, dintre plângerile de rele tratamente înregistrate anual, urmărirea penală este pornită în privința a aproximativ 1 din 11 plângeri, iar doar 4-5 la sută din plângeri ajung la trimiterea în judecată. Oficiul Avocatului Poporului a reținut, în declarația publică din 7 aprilie 2026, că impunitatea pentru tortura aplicată în contextul evenimentelor din aprilie 2009 continuă să fie o problemă sistemică⁷. Comitetul ONU împotriva torturii, în observațiile finale privind cel de-al treilea raport periodic al Republicii Moldova, a recomandat statului asigurarea

---

⁶ Centrul de Resurse Juridice din Moldova, *Judecarea și sancționarea torturii și a relelor-tratamente. Analiza practicii judecătorești*, Chișinău, decembrie 2022. Studiul analizează 71 de hotărâri irevocabile ale Curții Supreme de Justiție pronunțate între iulie 2013 și februarie 2022, vizând 102 persoane acuzate.

⁷ Oficiul Avocatului Poporului, *La 17 ani de la 7 Aprilie 2009, impunitatea pentru tortură continuă să fie o problemă sistemică în Republica Moldova*, comunicat din 7 aprilie 2026. Avocatul Poporului reține că impunitatea pentru relele tratamente aplicate de agenți publici rămâne o problemă sistemică, iar tratamentul aplicat persoanelor private de libertate atinge în continuare nivelul de severitate prevăzut de art. 3 din Convenție atât sub aspect material, cât și procedural.

investigării efective și imparțiale a alegațiilor privind decesul lui Andrei Brăguța și urmărirea penală a făptuitorilor, recomandare al cărei conținut reflectă cerința de imparțialitate structurală a anchetei⁸. **Pe fondul unei impunități sistemice confirmate de datele Centrului de Resurse Juridice din Moldova și de constatările Oficiului Avocatului Poporului, repartizarea cauzelor de tortură către procuraturile teritoriale agravează vulnerabilitatea mecanismului național de combatere a torturii și se înscrie în direcția opusă recomandărilor formulate de organismele internaționale de monitorizare.**

7. Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale dispune de capacitatea instituțională, logistică și de personal necesară pentru urmărirea penală a infracțiunilor de tortură.

De la instituirea sa în anul 2016, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a dezvoltat o practică consolidată în instrumentarea cauzelor de tortură, beneficiind de cadrul prevăzut la art. 9 alin. (6) din Legea nr. 3/2016, potrivit căruia, în cadrul procuraturii specializate, activează constant ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații și specialiști detașați de la alte instituții, sub subordonarea funcțională a procurorului-șef. Această configurație instituțională asigură accesul direct al procuraturii la resurse operative independente de structurile de aplicare a legii implicate potențial în comiterea faptelor de tortură. Procurorii Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale au participat constant la programe de formare specializată organizate de Institutul Național al Justiției, de Consiliul Europe și de alte structuri internaționale, dobândind o expertiză care nu poate fi reprodusă, prin instruire ad-hoc, la nivelul tuturor procuraturilor teritoriale. Comitetul European pentru Prevenirea Torturii subliniază că cercetarea plângerilor de rele tratamente trebuie încredințată unei structuri independente de cea în cadrul căreia activează persoanele cercetate, cerință îndeplinită structural prin actuala configurație⁹. **Dezangajarea Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale de la urmărirea penală a torturii determină pierderea ireversibilă a unei capacități instituționale consolidate pe parcursul a aproape un deceniu, fără ca proiectul să prevadă vreun mecanism compensatoriu de asigurare a expertizei la nivel teritorial.**

---

⁸Comitetul ONU împotriva torturii, *Observații finale privind cel de-al treilea raport periodic al Republicii Moldova*, CAT/C/MDA/CO/3, par. 14, prin care Comitetul a recomandat Republicii Moldova să asigure investigarea efectivă și imparțială a alegațiilor privind decesul lui Andrei Brăguța, inclusiv în privința complicității funcționarilor publici la maltratarea acestuia și la refuzul acordării asistenței medicale, precum și urmărirea penală a făptuitorilor.

⁹Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, *Standardele CPT*, CPT/Inf/E (2002) 1, secțiunea privind cercetarea plângerilor de rele tratamente, în care Comitetul subliniază că ancheta trebuie încredințată unei structuri independente de cea în cadrul căreia activează persoanele cercetate.

8. Modificarea propusă excedează obiectului declarat al proiectului, fapt sesizat în mod expres de Curtea Supremă de Justiție în cadrul procedurii de avizare, și este incompatibilă cu obiectivele Agendei de reformă pentru aderarea la Uniunea Europeană invocate în nota de fundamentare.

Curtea Supremă de Justiție a formulat, în procesul de avizare a proiectului, o obiecție expresă potrivit căreia proiectul propune modificarea mai multor prevederi din Codul de procedură penală care nu au nicio legătură cu eficientizarea investigării infracțiunilor de corupție și a celor care afectează fondurile europene, recomandând examinarea acestora într-un proiect separat și discutarea sa cu toți subiecții interesați¹⁰. Această obiecție vizează direct și intervențiile asupra art. 270² din Codul de procedură penală în privința competenței PCCOCS pentru infracțiunile de tortură. Modificarea art. 9 alin. (5) din Legea nr. 3/2016 și a art. 270² alin. (1) din Codul de procedură penală, în partea privind tortura, nu are nicio legătură cauzală cu măsurile 3.7.21, 7.1.1 și 7.9.21 din Agenda de reformă aferentă Planului de creștere pentru anii 2025–2027, invocate ca temei al proiectului, și nici cu criteriile de referință intermediare înaintate de Comisia Europeană în contextul negocierilor de aderare, care vizează exclusiv combaterea fraudei financiare, a corupției și protecția intereselor financiare ale Uniunii. Comisia Europeană, în Raportul privind Republica Moldova pentru anul 2025, a reținut, în cadrul Capitolului 23 privind sistemul judiciar și drepturile fundamentale, necesitatea consolidării garanțiilor împotriva torturii și a relexor tratamente, precum și a investigării efective a acestor fapte¹¹. Slăbirea structurii specializate de investigare a torturii contravine atât principiului specializării instituționale invocat de autorul proiectului în motivarea altor articole, cât și obligațiilor convenționale ale Republicii Moldova. **Includerea modificărilor privind competența asupra infracțiunilor de tortură într-un proiect dedicat combaterii corupției și criminalității financiare constituie o tehnică legislativă defectuoasă, sesizată ca atare de Curtea Supremă de Justiție, și generează o vulnerabilitate susceptibilă să afecteze evaluarea Republicii Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană.**

---

¹⁰Aviz al Curții Supreme de Justiție formulat în cadrul procedurii de avizare a proiectului de lege nr. unic 281/MJ/2026, reflectat în Sinteza obiecțiilor și propunerilor anexată proiectului. Curtea a recomandat examinarea modificărilor Codului de procedură penală care nu au legătură cu eficientizarea investigării infracțiunilor de corupție și a celor care afectează fondurile Uniunii Europene într-un proiect separat și consultarea acestuia cu toți subiecții interesați.

¹¹Comisia Europeană, *Raport privind Republica Moldova 2025*, SWD(2025) 758 final, capitolul 23 *Justiție și drepturi fundamentale*, reține necesitatea consolidării garanțiilor împotriva torturii și a relexor tratamente, precum și a investigării efective a acestor fapte.

III. Solicitări

În considerarea celor expuse, organizațiile semnatare solicită autorităților competente următoarele.

Excluderea articolului IV din proiectul de lege nr. 148 din 6 mai 2026 (număr unic 281/MJ/2026) și menținerea actualei redacții a art. 9 alin. (5) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, astfel încât Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale să își păstreze competența exclusivă în domeniul combaterii torturii.

Reformularea articolului III punctul 11 și 13 din proiect, prin păstrarea, la articolul 270 alin. (1) pct. 5) și 270² alin. (1) pct.1 2) din Codul de procedură penală, a textului „art. 166¹ alin. (3) și (4),” astfel încât competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale pentru exercitarea urmăririi penale a formelor agravate de tortură să fie menținută.

Consolidarea, prin măsuri instituționale și bugetare distincte, a capacităților Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, precum și ale Secției combatere tortură din cadrul Procuraturii Generale, prin alocarea de resurse umane, logistice și de formare profesională specializată.

Publicarea unei analize de impact a modificărilor propuse asupra calității investigării infracțiunilor de tortură, incluzând date statistice privind cauzele instrumentate în ultimii cinci ani, durata medie a urmăririi penale și rata condamnărilor definitive, anterior adoptării oricărei modificări a regimului de competență.

IV. Concluzii

Combaterea torturii reprezintă una dintre obligațiile fundamentale ale Republicii Moldova, derivând din art. 24 din Constituție, din art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și din Convenția Națiunilor Unite împotriva torturii. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat Republica Moldova în zeci de cauze pentru încălcarea aspectului procedural al art. 3 din Convenție, în special pentru întâzieri ale anchetei, suspendări nejustificate și lipsa de independență a organului de urmărire penală^{12, 13}. Mecanismul actual, prin care urmărirea penală a celor mai grave forme de tortură este atribuită unei structuri specializate cu acoperire

---

¹²Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *Valeriu și Nicolae Roșca c. Moldovei*, cererea nr. 41704/02, hotărâre din 20 octombrie 2009. Curtea a constatat încălcarea art. 3 din Convenție atât sub aspect material, cât și sub aspect procedural, sancționând eșecul autorităților de a asigura o anchetă promptă și efectivă în privința faptelor de tortură constatate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii.

¹³*I.E. c. Republicii Moldova*, cererea nr. 28493/13, hotărâre din 26 mai 2020, și *Eduard Popa c. Republicii Moldova*, cererea nr. 17008/07, hotărâre din 12 februarie 2013, în care întâzierile și suspendările succesive ale anchetei au atras condamnarea statului pentru încălcarea aspectului procedural al art. 3 CEDO.

națională, dotate cu personal detașat de la alte instituții, reprezintă răspunsul instituțional adoptat de legiuitor pentru a asigura conformitatea cu aceste standarde. **Dezasamblarea acestui mecanism, motivată prin argumente de economie procedurală infirmate de datele oficiale și prin negarea complexității cauzelor, contravine atât jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și recomandărilor organismelor internaționale de monitorizare. Articolul III punctele 11, 13 și articolul IV din proiect trebuie reformulate, iar competența Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale asupra infracțiunilor de tortură trebuie menținută în actuala configurație.**

Semnatar

Promo-LEX

Amnesty International Moldova (AIM)

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)

Act for Involvement (AFI)

Centrul de Politici și Reforme (CPR)

Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria” (RCTV Memoria)

Institutul pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM)

Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)

Ambasada Drepturilor Omului

Centrul de Informații „GENDERDOC-M” (GDM)

Inițiativa Pozitivă (IP)